

Världen är bättre än du tror

Berättelse

Hans Rosling var en svensk läkare och professor. Han föddes 1948 i Uppsala. Han ville att människor skulle förstå världen bättre.

Många tror att världen bara blir sämre och sämre. De tror att de flesta barn i världen är fattiga och inte går i skolan. Men det stämmer inte. Hans Rosling visade med siffror att världen faktiskt har blivit mycket bättre. I dag lever de flesta barn längre, går i skolan och får mat.

Hans gjorde något smart. Han ställde enkla frågor om världen till många människor. Han frågade också professorer och chefer. De flesta svarade fel. Ofta svarade de sämre än om de hade gissat. Hans sa med ett skratt: ni vet mindre än en apa.

För att förklara siffrorna använde Hans färgglada bilder som rörde sig. Bilderna visade hur olika länder förändras under många år. Massor av människor såg hans föredrag på internet.

Hans Rosling dog 2017. Men hans idé lever kvar: vi ska inte tro att allt är dåligt. Vi ska titta på fakta först.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
en läkare	en doktor; en person som hjälper sjuka
en professor	en lärare på universitet, expert
fattig	har lite pengar
det stämmer inte	det är inte sant
siffror / fakta	tal; säker, sann information
gissa	svara utan att veta säkert
en apa	ett djur, till exempel en schimpans
färgglad	har många färger
ett föredrag	när någon berättar för en publik
förändras	bli annorlunda

Läsförståelsefrågor

1. Vad arbetade Hans Rosling med?
 1. Han var läkare och professor
 2. Han var lärare i en skola för barn
 3. Han var politiker
2. Vad ville Hans att människor skulle göra?
 1. Resa mer
 2. Se hur världen verkligen är
 3. Tjäna mer pengar
3. Vad visade Hans med sina siffror?
 1. Att världen blir sämre
 2. Att världen har blivit bättre
 3. Att inget förändras
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Professorerna svarade nästan alltid rätt på Hans frågor.
 2. Hans Rosling hade tre barn.
5. Varför sa Hans att människor "vet mindre än en apa"? Svara med egna ord.
6. Hur gjorde Hans för att människor skulle förstå siffror lättare?
7. Texten säger: "Vi ska titta på fakta först." Vad menar Hans med det?

Facit

1. a) Han var läkare och professor.
2. b) Se hur världen verkligen är.
3. b) Att världen har blivit bättre.
4. 1. **Nej** – de flesta svarade fel, ofta sämre än en gissning. b) **Det står inte i texten** – inget sägs om hans barn.
5. Exempel på svar: *För att de svarade så fel – sämre än om de bara hade gissat.*
6. Exempel på svar: *Han använde färgglada bilder som rörde sig och visade hur länder förändras.*
7. Exempel på svar: *Att vi inte ska tro på en känsla att allt är dåligt, utan kolla vad som är sant innan vi bestämmer oss. (Godkänn motiverade svar.)*

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Tema: fakta kontra känsla, och att inte döma världen för snabbt. Bra övning: ställ Hans typ av frågor till klassen ("Hur många av världens barn är vaccinerade – 20, 50 eller 80 procent?" Svar: ca 85 %). Låt eleverna gissa först, prata sedan om varför vi ofta tror fel.

Diskussionsfrågor

- Vad har blivit bättre i världen under din livstid? Vad har blivit sämre?
- Litar du mest på siffror eller på din känsla? Varför?
- **Skriv (4–5 meningar):** Skriv om något du trodde var sant, men som visade sig vara fel.

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Hans Rosling
- Karolinska Institutet: minnesord om Hans Rosling (ki.se)
- Gapminder Foundation (gapminder.org) och boken Factfulness (2018)
- The Lancet: obituary, Hans Rosling (2017)

Faktagranskad i juni 2026. Född 27 juli 1948 i Uppsala, död 7 februari 2017 i bukspottkörtelcancer. Distriktsläkare i Nacala, Moçambique 1979–1981; forskade om sjukdomen konzo, doktorsavhandling 1986. Biträdande professor vid Karolinska Institutet 1997, ordinarie professor från 1999. Medgrundare av Läkare Utan Gränser i Sverige 1993. Gapminder 2005; programmet Trendalyzer köptes av Google 2007. Factfulness gavs ut postumt 2018.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.